

Keď vojdete do jej ateliéru, zem je často pokrytá akoby čiastočkami zlata. Tvorivý proces sa teda nekončí len na plátnach, ovláda aj zvyšok priestoru. A predsa to nepôsobí chaoticky. Aj to patrí k Sarah Avni, žene-maliarke, z ktorej srší niečo „slnecné“. Príjemné chvíle z leta na jej terase a posedenia pri kávičke prouto museli vyústiť do rozhovoru.

Sarah, ako si vlastne začínala s umením? Čmárala si si kade-tade ako mnoho iných detí?

Sarah: Čmárala som všade. Kde sa dalo, kedykoľvek sa dalo. Bola som veľmi kreatívne dieťa a moji rodičia a starí rodičia dodnes opatrujú moje výtvyry, od šatôčok ušitých pre bábiky až po kresby, maľby. Postupne pod vedením učiteľov, ktorí vo mne videli zrnko talentu, som sa ďalej rozvíjala. Dávali mi špeciálne zadania a na škole to prepuklo naplno. Tam to smerovalo do kresby ceruzkou – to si musí človek poriadne odmakáť. Kresliť ceruzkou, pochopiť proporcie, naučiť sa pracovať so svetlom a tieňom... Všetko môžeš potom zúročiť, keď začneš pracovať s farbami. Taký je klasický postup na výtvarných školách už od renesancie.

Ako sa teda klasické umelecké vzdelanie prejaví do osobného štýlu maliara?

Sarah: Myslím si, že to naučí človeka prístupu k práci, disciplíne, odhodlanosti a potom si môže hľadať spôsoby, ako porušovať pravidlá, ktoré ho na škole naučili odborníci, ľudia so skúsenosťami. Môže si dovoliť experimentovať, hľadať seba samého a svoj štýl.

Ty si sa hľadala dlho?

Sarah: Čo je dlho? Niektoľaliari na to došli v štyridsiatke a mnohí nikdy. Ja som svoj reliéfny štýl na plátne vytvorila prvý raz, keď som mala 26 rokov. To bolo prvý raz, keď mi plátno „povedalo“: „Toto si ty“ a od toho som sa posunula ďalej, experimentovala som so štruktúrou na plátne, s hmotou na plátne... Vstúpila tam ďalšia dimenzia. Nie je to už len maľované svetlo a tieň, ale vznikajú aj iné efekty, ktoré v divákovi prehľbia to, čo vidí na plátne.

Keď už spomínaš experimenty – aké techniky si skúšala predtým?

Sarah: Zaoberala som sa hlavne pastelom. Námetmi boli najmä figúry žien, pričom to šlo skôr do fashion štýlu.

Sarah Avni

FOTO ARCHÍV A MAĽBY SARAH AVNI

ktorý by bol iný a dával by mi viac možností na vyjadrenie pocitov z miesta. A táto technika nadväzuje aj na moje ďalšie obľúbené témy, napríklad kvety. Sú to najmä ruže. Ruža symbolizuje ženskú, ktorú by sa ženy nemali báť prejavovať, nemali by ju potláčať. Keď už máte takýto „kľúč“ k mojim obrazom, viete ho „čítať“.

Takže pocity z cudzích krajín. Sama si veľa cestovala, tak na teba zahraničie určite výrazne vplývalo.

Sarah: Žila som v zahraničí, od štrnástich to bolo Česko, Švajčiarsko, veľa som cestovala po Európe. Samozrejme, keď človek vyjde zo svojho bydliska, zistí, že vonkajší svet je iný. Mestá inak fungujú, majú inú atmosféru, ľudia sú iní... Takže každá krajina, každé mesto je unikát a majstrovské dielo, ktoré sa neustále vyvíja. Zachytiť okamih v takomto priestore je teda pre maliara výzva. Je niektoré mesto tvoja najlepšia múza?

Mala som tu byť tri mesiace a zostala som desať rokov.

Viem, že máš rada módu, tak ma to ani neprekvapuje.

Sarah: Som žena a móda je tiež umenie.

Ako si si vlastne našla svoj vlastný – reliéfny – štýl?

Sarah: Má to korene v mojom detstve. Vždy ma fascinovali mapy, tak som zbierala kadejaké ústrižky z máp. Páčilo sa mi, že sa človeku pri pohľade na mapu vybavujú rôzne obrazy, zvuky, vnemy z tých miest, či už tam bol, alebo nie. Podnecuje to fantáziu. Tak som začala hľadať spôsoby, ako namalovať mapu originálnym spôsobom,

Sarah: Ja som vyložene Europa lover. Mám rada mestá s históriou, napríklad Viedeň, Rím, ale na druhej strane mám rada aj Côte d'Azur, kde ľudia pôsobia šťastne. V poslednom období si ma získala aj Bratislava.

Prečo si sa rozhodla usadiť práve na Slovensku?

Sarah: Slovensko nikdy nebolo krajinou, kde som chcela žiť. Kdesi čosi riadi náš osud, vyberá pre nás to najlepšie. To, čo si myslíme, že je najlepšie, tak vždy nie je. Potom sa to ukáže. Do Bratislavy som prišla

pre zákazku na desať obrazov pre jednu reštauráciu. Podmienkou bolo, že budem maľovať v Bratislave, aby sme ich s majiteľmi konzultovali. Mala som tu byť tri mesiace a zostala som desať rokov.

Dobre pre nás – máme ťa teraz v časopise. Ale späť k tvorbe. Svoju techniku nazývaš polychrómovaný akryl. Čo to znamená?

Sarah: Musela som si to sama pomenovať. Mnohí maliari pracujú so štruktúrnou maľbou, ale nikto nepracuje so zmesou ako ja – receptúru som si vytvorila sama. Základ tvorí akryl a v gréčtine znamená poly mnoho a chromos sú farby.

Inšpirovala si sa teda touto technikou niekde inde?

Sarah: Zo zásady nenapodobňujem. Inšpiráciou je v dnešnej dobe okolo nás nesmierne mnoho. Kopírovať niekoho by bolo proti mojej remeselnej hrdosti, ale aj proti filozofii. Maľovaním človek stvára svoje pocity. Keby som teda okopírovala nejaké dielo, nevychádzalo by to zo mňa. Je fajn sa inšpirovať, napríklad Monetove Lekná sú úžasné. Vždy ma to tahalo ku kvetom, takže skôr sa učím – ako pracovali majstri s farbami, ako ich vrstviť. Ale idem si svojim vlastným vnímaním.

Okrem Moneta koho ešte obdivuješ?

Sarah: Picassa. Bol úžasný vo všetkých sférach. Impresionistov. U súčasných umelcov ma fascinuje, akým spôsobom je dnešné umenie prezentované. Umelec sa stáva značkou, čokoľvek vytvorí (maľby, tričká, inštalácie...), pod značku patrí. Je okolo toho aj celý tím ľudí. Umelec má viac rúk, viac očí, a teda dokáže lepšie využiť svoju kreatívnu podstatu.

Maliar je určite aj značka. Akú filozofiu teda zastáva značka Sarah Avni?

Sarah: Originalita, ísť po podstate a čokoľvek, čo vytvorím, chcem, aby ľudí pozitívne motivovalo. Pracujem s pozitívnymi emóciami. Aj keď nám niekto navará, cítime tam kus toho človeka, jeho emócie. To je pre mňa zásadné – nevnímať svoju tvorbu ako terapiu na depku. „Nevykresľovať sa“ z negatívnych emócií, ale vedieť, že s mojim dielom príde k jeho novému majiteľovi pozitívna energia, ktorá vyšla z ruky, čo držala štetec. Určite. Z tvojich obrazov pozitívnosť aj vyžaruje. Nech je to ktorákoľvek kolekcia – a že ich nie je málo. Po-vedz nám k niektorým niečo viac.

Sarah: Kreativnosť ma zožiera. Mapy – kolekcia Around the World, na ktorú obzvlášť pozitívne reagujú galeristi a zberatelia umenia, sa stále rozširuje, každý rok pribudnú nové mestá. Jedného dňa vytvorím atlas (smiech). Ďalšia kolekcia sú kvety – World's Gardens. Alebo je tu Hall of Gems, pričom na obrazoch sú drahokamy alebo polodrahokamy, ktoré omračujú myšlienku obrazu. Najnovšia kolekcia je Oligarch – celá je o zlato a o žiare. Zlato už v staroveku ľudom pripo-

DOMINIKA ROSE

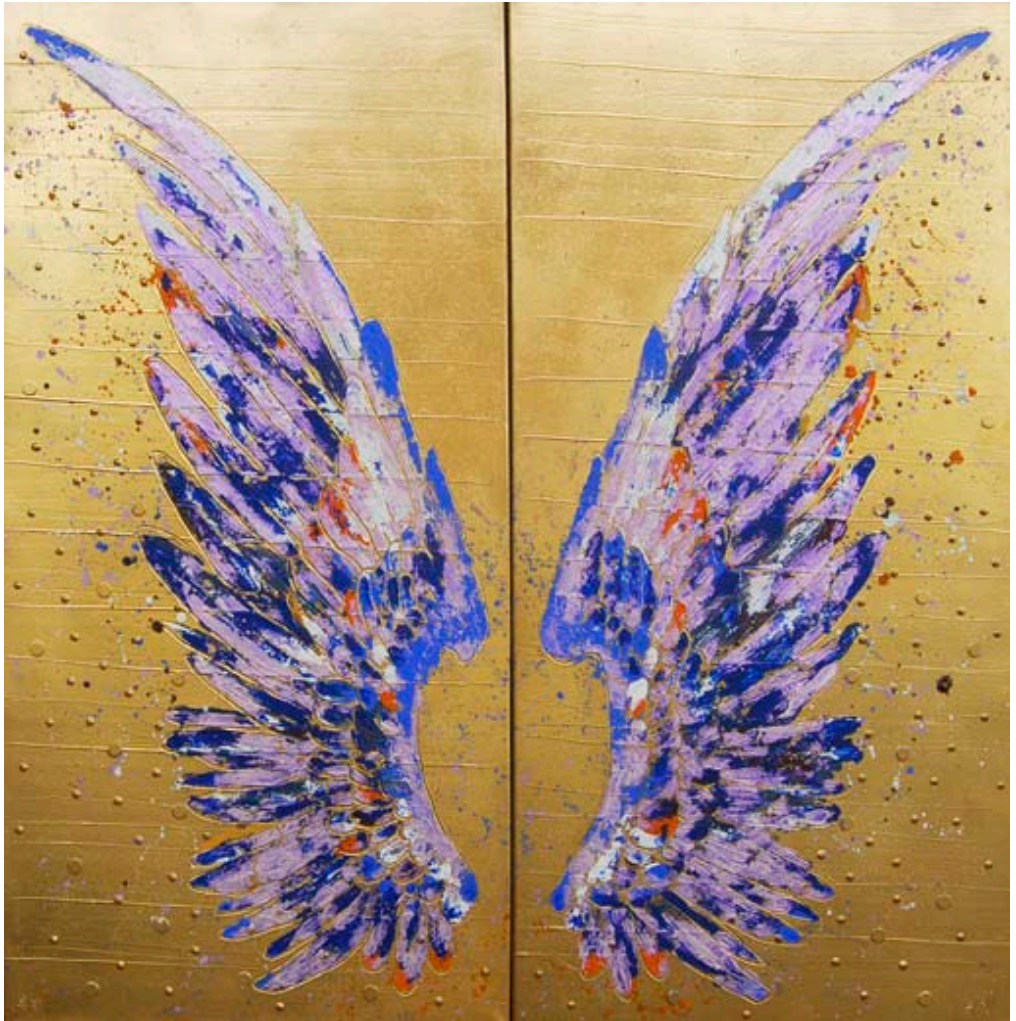
NO COMPROMISES THE BIG GOLDEN ROSE

WINGS ATTRACTIVE

WHAT GAVE US ROMA

NON SUFFICIT UNA VIII

UMELECKÁ TVORBA JE VEĽMI SENZITÍVNA

Best Friend

mínalo Slnko. Obraz so zlatom pôsobí ako nekonečná žiara. Používam tam napríklad staromajstrovskú techniku zlátenia, žíhané zlato, hrám sa s efektmi. Nedávno som začala robiť aj Company Portrait. Sú to malby log firiem mojou technikou. Logo je tvárou firmy, je tam silné vizuálne spojenie. Zaslúži si teda zvečnenie. Namiesto klasickej tlače loga firmy je tu jeho umelecké stvárnenie, ktoré jeho hodnotu uchová a časom zvýši. Pán, ktorému som takéto logo spravila ako prvému, sa tešil a povedal, že toto budú mať zavesené ešte aj jeho vnuci a budú si rozprávať, že dedo bol podnikateľ.

Obrazy robíš aj „na objednávku“, alebo skôr, že niekto za tebou cielene príde? Ako dosiahneš kompromis medzi svojim umeleckým stvárnením a jeho požiadavkami?

Sarah: Ľudia si vyberajú umelca, čo im aj odporúčam. Energia toho človeka im prosto musí sedieť. Keď teda prídu za mnou, pozrieme si veci, čo sa im páčia odo mňa, prezriem si ich priestor... Reálne však diskutujeme len o rozmeroch a námete. Spracovanie je len na mne. Umelecká tvorba je veľmi senzitívna. Ak by mi do maľovania niekto hovoril, čaro by sa vytratilo. A obdivujem mojich klientov, lebo je tam veľká dávka dôvery. Tak to ma aj teší.

Maľuješ každý deň alebo skôr nárazovo, keď sa dostaví múza?

Sarah: Každý deň nie. Mávala som obdobia, keď som maľovala každý deň, najmä pred väčšími výstavami. Teraz si pripravujem podklady k maľovaniu. A stále sa vzdelávam.

U nás sa o tebe veľa ani nevie, čo je škoda. Zameriavaš sa skôr na prezentovanie tvorby v zahraničí?

Sarah: Idem týmto smerom, hlavne vďaka šikovným galeristom vo Viedni, v Berlíne. Tí mi ukazujú možnosti. Aj na Slovensku som už mala niekoľko výstav, výraznejšie a medializované boli napríklad v Prezidentskom paláci či Galérii SPP, mnohým mužom som zostala v pamäti ako autorka víťaznej poštovej známky pri príležitosti Majstrovstiev sveta vo futbale 2010 (smiech). Ale vážne, ak by som zostala v jednom meste,

obmedzilo by to moju inšpiráciu, čo by sa prenieslo aj na plátno. Galerista z Berlína má so mnou napríklad veľké plány na Dubaj art fair. © Tak uvidíme.

Ako sa teda musí umelec prezentovať, aby jeho tvorba získala určitú hodnotu?

Sarah: To by bola skôr otázka pre marketérov a galeristov. © To, čo som vypozerovala u najväčších moderných galérií, je, že umenie prezentujú ako „nové sexi“. Je tu taktiež návrat k starým hodnotám, napri-

klad šľachtické rody zbierali umenie. Snažia sa ukázať ľuďom, že nemusia mať všetko vyvesené, učia ľudí, prezentujú umenie ako spôsob uchovávaní hodnôt. V dnešnej dobe kupujeme veci, ktoré využijeme a vyhodíme. Veci na rýchly konzum, jednu módnú vlnu, masovo vyrábané dekorácie, fotoplátne... Umenie ide opačným smerom. Diela sa dedia, darujú sa, predávajú sa... Je to teda aj hodnota, ktorá sa uchováva. Umenie je živé. Robí radosť, stimuluje ducha. Je to čaro novo vytvorenej živej energie umelcom. Preto aj dokázali určovať smerovanie doby.

Kde najradšej tvoríš? Ateliér máš príjemný, ale ani terasa, kde máš v lete veľa slnka, nie je na zahodenie. ©

Sarah: Všade a za všetkých okolností. Keď ma to chytí, pracujem aj do rána. V ateliéri, v obývačke, v kuchyni... Zlato a farby sa u nás nájdu prakticky všade. ©

Zlatom si nám úplne krásne sadla do témy. Aký máš k nemu vzťah? V umení a aj osobne.

Sarah: Osobne, ako žena, zlato zbožňujem. Ako umelec – zlato áno. Má určité čaro. Vytvárali sa z neho najväčšie umelecké diela, symbolizuje moc a úspech. Ide naozaj o to prinavrátenie trvalých hodnôt.

Umením doslova žiješ, ale aké máš radosti vo voľnom čase?

Sarah: Moja práca je zároveň aj moje hobby. Deň sa mi točí okolo práce, čo ma ani nezatažuje. Je to flexibilná práca. Samozrejme, sú aj stresové dni, mesiace, keď je pred výstavou. Umenie ma obohacuje a čím viac o ňom viem, tým viac mi toho do života dáva.

Ešte mi prezrad, čo plánuješ do budúcnosti.

Sarah: Chcela by som ďalej rozširovať kolekciu Around the World. A viac vystavovať v zahraničí. A mám aj plán na veľmi špeciálny obraz, ale ten neprezradím. ©

Pridáš do kolekcie aj Bratislavu, keď už ti tak učarovala?

Sarah: Už som ju namaľovala pri príležitosti Majstrovstiev sveta v hokeji v roku 2011. Ale teraz z nej idem urobiť inú Bratislavu, nie hokejovú, ale moju. **_ZUZ LOBOTKOVÁ**

DoIce